

SLOVENSKI NAROD.

Izbiračni dan svetecov, izimati nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujdežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravnatelju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Za obrtnike.

I.

Austrijski vladi se ne more očitati, da ima preveč srca za obrtski stan in njega težki položaj, kajti vse njen delovanje meri le na pospeševanje velike industrije, prav, kakor da je mala obrt že obsojena na smrt. A nekaj je vlada le ukrnila, kar utegne biti obrtaikom na korist, ako se prebude iz svoje zaspanosti, ako spoznajo, da se s samim neslanim zabavljanjem po gostilnih ne premeni tok časa, nego da treba resnega dela. Obrtaikom treba strokovne in splošne omike, da bode vsak iz mej njih mož na svojem mestu, in treba jim dati pomočkov, s katerimi bodo lahko pomnožili število izdelkov ter tako vsaj v tistih strokah, katere še cveto, mogli konkurirati z veleobrtni.

Trgovinsko ministerstvo je že leta 1892. začelo večjo akcijo, katera prvi in najvažnejši namen je, poučiti male obrtnike o načinu maloobrtaškega delovanja s primernimi stroji, ker je prepričano, da bi mnoge stroke obrtja mogle obstajati in se razvijati, dusi jim dela vlečindustrija veliko konkurenco, če bi se obrtniki posluževali strojev, posebno pa, če bi se organizovali v gospodarske zdruge ter v njih uredili vso produkcijo.

V ta namen je ministerstvo sestavilo poseben „svet za pospeševanje obrta“, njega izvrševalni odbor pa je c. kr. obrtno-tehnološki muzej na Dunaju. Doslej se izvršuje akcija v pospeševanje obrt šele na nekaj načinov in največ na Češkem, kjer so se obrtniki z živim zanimanjem lotili dela na rešitev svojega stanu, dočim mislijo obrtniki v drugih deželah, da so že dovolj storili, če so povredali, da so se naveličali slabega življenga. Tako je pri obrtno-tehnološkem muzeju na Dunaju ustavljeno poseben oddelek, kjer dobivajo obrtniki kažeckiboli jim treba strokovnih pojasnil; dalje priteja muzej razstave maloobrtaških strojev, temporarne in permanentne, in upati je, da priredi tako razstavo prihodnje leto tudi v Ljubljani; muzej posreduje tudi, da dobe mali obrtniki take stroje po posebno ugodnih pogojih, pod kakršnimi jih ne morejo dobiti nikjer direktno; ministerstvo daje posojila

zadružam, katere ali kupujejo surovine za vse člane, ali prodajajo proizvode zadružnih članov, ali imajo svoja skupna skladischa, na Dunaju se prirejajo posebni kursi za mojstre, a povrh se še po drugih krajih prirejajo posamezni strokovni tečaji in posamezna predavanja.

Pri obrtno-tehnološkem muzeju ustavljeni oddelek za strokovna pojasnila ima namen, dajati malim obrtnikom brezplačno pojasnila o vseh strokovno tehničnih vprašanjih, sosebno pri nakupovanju strojev in pri ustanovitvi raznih zadrg, za katere naredi tudi pravila, a preiskuje tudi motorje itd., za kar treba nekaj malega plačati, katero plačilo pa se malim obrtnikom znatno zniža in even-tualno tudi popolnoma odpusti.

Samo v letu 1896. je muzej dal takih pojasnil in navodil nad 300.

Odkar je začelo trgovinsko ministerstvo to svojo akcijo, katera pa, izvenem Šečke in Moravsko, še ni imela dosti uspeha, to pa le vsled malomarnosti obrtnikov, je v obrtno-tehnološkem muzeju permanentna razstava malim obrtnikom kopistnih strojev in obrtniškega orodja. Predmeti se pogostoma preminjajo, a navadno je razstavljenih kar 100 predmetov, zdaj na pr. 18 motorjev, 30 strojev za obdelovanje kovin, 10 strojev za obdelovanje lesa, 15 strojev za obdelovanje papirja, 15 strojev za krojaško obrt in nekaj kolekcij vsakovrstnih orodij. Z ozirom na to, da se povsod, koder ljudje napredujejo, že porablja elektrika kot gorilna moč, razstavljajo se posebno na porabo elektrike urejeni stroji, in želeti je, da se tudi pri obljudljeni razstavi v Ljubljani razstavijo največ taki stroji, saj je mesto ljubljansko se odločilo na napravo elektrarne s posebnim ozirom na obrtnike, da nazareč obrtnikom poskrbi kar mogoče censno genilno moč, in jih tako olajša boj proti vlečindustriji, česar pa poštenjaki okoli „Slovenskega Lista“ seveda ne razumejo.

V slučajih, kateri so vredni obzira, dovoljuje trgovinsko ministerstvo malim obrtnikom, tako mojstru kot pomočnikom male stipendije za obisk ter permanentne razstave in sicer jim plača vožnjo po železnici ter da 20 gld. v gotovini, kar pa

dostuje za petdnevno obiskovanje razstave in za življeno na Dunaju. Prošnje za te stipendije morajo vložiti dotedne obrtnice zadruge, a poslati jih je na trgovinsko ministerstvo.

V Ljubljani, 22. junija.

Čehi odklanjajo posredovanje nemškega velenoposredništva v veliki jezikovni borbi. Kakor starčeški, tako odbijajo tudi mladočeški listi pogoje Nemcev. „Narodny Listy“ smatrajo sedanji čas sploh za nepravi v dosegu sprave. Tudi se Čehi ne bi zadovoljili s spravo samo na Češkem, nego bi zatevali isto tudi za Moravsko in Šlezijo. Čehi zatevajo tudi korenite izprenembro deželnega volilnega reda, sicer za zakon glede kurij ne bodo nikdar glasovali. Avstrijske razmere se morajo sploh izboljšati, kar se bo zgodilo samo takrat, ako bo postopala vlada napram Slovanom, ne zmeni se za kričanje Nemcev, pošteno in pravilno. Čehi svare vlado pred vsako dvoumno igro! Kopije Taaffjevih spravnih poskusov Čehi ne bodo nikdar odobrili. — Istočasno odločno piše „Politik“.

P. Stojalowski ni o delovanju socijalnih demokratov v minolem zasedanju povedal v listu „Wieciec Polski“ nič drugega, nego smo rekli že nedavno mi v članku „Socijalna demokracija v minolem drž-zborskem zasedanju“. V tretjem pismu od morske obale pravi namreč Stojalowski: „Ni-kakor ne umem, zakaj se zdi socijalnim demokratom potrebno, podpirati nemške liberalce v zaviranju parlamentnega delovanja. Žalostno je, da se je delavska stranka izpostavila očitanju, ki se glasi: „Upravičeno je bil zabranjen delavcem ustrop v parlament — kajti — glejte! — kakor hitro so prišli vanj, izpremenili so ga v gostilničarsko beznico“. — Dalje piše Stojalowski: „Poznamo izgovore socijalnih demokratov. Pravijo namreč: Vreči hočemo Badenija, ne borimo se proti vsebinji jezikovnih narodb, nego le proti načinu, kakor so bile izdane. Mi protestujemo proti nasilstvu, kakor so izvaja parlamentno predsedstvo. — Ali pa so ti izgovori neovržni? Kar se tiče prvega, nismo bili tudi mi nikdar zadovoljni z vlast grofa Badenija, in tudi mi smo si želeli njegovo odstranitev. Toda primere

Kot vsestransko izurjeni intrigant je začel raficirano spietkariti in ruvati, ali — zanašal se je preveč na svoj jezuitizem. Kancelarjevi prijatelji in zaščitniki so spoznali naklep Poštenjaka in nekega lepega dne so ga spolili iz palače, v kateri je dotlej tako oblastno gospodaril, in ga pogurali ven na kmete.

Pelotila se ga je silna jeza in zaklel se je, da se maščuje nazadnjakom, kateri so ga bili posadili pred vrata. A ker je videl, da tega sam ne more, približeval se je naprednjaškemu taboru in se s sladkimi besedami ponujal kot sobojevnik v borbi za narod in svobodo. Prememba v načelih mu ni delala skrbij, izvršil jo je čudovito hitro, čim so mu naprednjaki na račun njegovega prihodnjega delovanja poskrbeli dobro službico.

Od takrat je „delal“ za naprednjake, za narod in svobodo. Najprej je prostovoljno prevzel posebno nalogo. Obiskoval je v nazadnjaškem taboru stojče stanovske tovariše, jih previdno izprševal in kar je izvedel, je potem nesel v tabor naprednjakov, kjer je navadno še malo več povedal, kakor je bil v resnici slišal. In tako so bili v naprednjaškem taboru vedno natančno puceni o vsem, kar se je godilo pri nazadnjakih, kdaj je kdo rekel „Diebe und Mörder“, v katerem farovžu so pre-

mišljali, bi li kazalo poslati generalu Kliunaču vrv, da se ž njo obesi, kdo je rekel, kdaj in komu „Nur sieht über Krajin hinaus“ itd. itd. Večkrat je v listih nastal radi tacih rečij ljud boj, in marsikateri nazadnjak je prišel pri svojem glavarju v nemilost — po nedolžnem, dočim je Poštenjak, če ga je kdo vprašal, veli, kako je ta ali ona stvar prišla v javnost, slovesno zatrjeval, da on ničesar ne ve in se držal tako nedolžno, da so mu ljudje res verjeli.

Tudi humorja je mož takrat nekaj imel. Znal je klasično popisovati katoliške bale, na katerih Cuckove Franice lemenatarje luftajo, zanimivo razkladati skrivnosti gotovih farovžev in gotovih „Beschliesseric“, pa povedal je tudi kako pikantnost o nazadnjaškem glavarju, samo da si ohrani zaupanje naprednjakov.

Pri vsem tem pa ni našel pozabil, nego spremeno je napeljaval kar tri vode nakrat na svoj mlin, Poganjal se je za rudeči ovratnik, s katerim je združena lepa plača, poganjal se za mandat, kateri tudi nese lepe goldinarčke, in se trudil, da odje nadzorniku deželnih kebrov, metuljev in čepin, tisti košček kruba, kateri ima.

Tedaj je bil mož na vrhuncu svoje sreče in prav v svojem elementu. Znal je sušati stvari

LISTEK.

Poštenjak z revolverjem.

A. Koblar (Podoba iz življena.)

Imenito živeti pa nič delati — to je cilj Poštenjakev hrepenjenja in stremljenja, odkar zna misliti, in kar je kdaj storil, vse je imelo namen, pomoči mu do časti, do veljave in do denarja.

Izbral si je poklic, v katerem človek lahko brez posebnega truda pride do sreče. Ko se je zanj pripravljal, proučil je zlasti temeljito tako imenovana načela jezuitizma, katera so mu posebno ugajala, in čim jih je značil teoretično, vzdil se je v njih praktičnega izvrševanja s tako spretnostjo in s takim razumom, da je postal v kratkem pravi virtuož.

To mu je mnogo koristilo. Vzdil je za nos vse svoje stanovske tovariše in celo njih glavarja tako, da ga je ta imenoval svojim prvim adjutantom, ter mu popolnoma zaupal. Poštenjak je značil svoj položaj spremeno izkoristiti. Z adjutantskim mestom seveda ni bil zadovoljen, hotel je postati kaj več, hotel je pred vsem lepih dohodkov, ter v ta namen sklenil, izpodriniti glavarjevega kancelarja.

čas za to je bil konec leta 1895. in začetek leta 1896., ko se je začela borba med Badenijem in dr. Luegerjem. Toda kdo je podpiral tedaj grofa Badenija? Kdo mu je bil najuspešnejša pomoč? Nihče drugi nego socijalni demokrat! In tedaj je bil vzrok, da se Badenija odstrani, pravičen. Danes pa ga hočejo vreči. Zakaj? Pravijo da zato, ker je izdal brez parlamenta jezikovne naredbe. A vendar se zdi njim samim vsebina naredb pravična! Radi tega je res prav težko najti tisto „duševno premoč“, s katero se bahajo socijališti, in vsak pameten človek mera priznati, da socijalna demokracija ne ravna niti s stališča „duševne premoči“, niti s stališča političnega razuma, niti s svojega principa pravičnosti, ampak da ravna samo iz strankarstva, iz sovraštva do kršč. socijalistov. L 1895. in 1896. so podpirali Badenija, ker je bil Luegerju in njega stranki nasproten, danes pa hočejo istega Badenija vredi, ker Luegerju nič več ne nasprotuje. — Golo strankarstvo vodi torej socijalište, iz strankarstva so se upirali naredbam, iz strankarstva so pomagali razbijati po pultih in zatreti vsako delo, pozitivnega v dosegu principa pravičnosti in jednakopravnosti pa niso doslej storili ničesar, dasi bi bili mogli!

Pretep italijanskih in slovenskih delavcev je prišel celo v italijanski zbornici na razgovor. Slovenski Imbriani je interpeloval radi pretepa v Škofji, na kar mu je državnega tajnika namestnik odgovoril, da so slovenski delavci b. t. m. napadli Italijane in šestorico ranili. Policija je krivce že izročila sodišču, italijanski konzul v Trstu je dobil od namestnika, italijanski poslanik na Dunaju pa od ministra zunanjih del zagotovilo, da se taki dogodki ne bodo več ponavljali. — Iz tega je razvidno, da so zopet Slovenci proglašeni za krivce, dasi so baš Italijani obsuli Slovence s kamienjem ter mnogo naših ranili. Naši seveda na tliko držnost italijanskih prihajačev niso mirao gledali, da bi jih morda končno kar pobili. Vtikanje Italijanov v naše razmere je že nečuveno.

Rusija in Avstro Ogerska. Grof Nikolaj Pavlovič Ignatiev se je izrazil o mejsebojnem razmerju Avstrijske z Rusijo nekako tako-le: Naši odnosi proti Avstriji so bili dolgo vzrok prijateljstva ali neprijateljstva med evropskimi državami. Nu brez potrebe, zakaj nesporazumljenje med obema državama ni bilo nikdar nemostljivo. Protislovanska politika, ki je prevladala v Avstro-Ogerski izza uvedenja duvalizma, se je opažala tudi v zunanjih odnosaht te monarhije, osobito povodom prevlasti Madjarov, in tako je prišlo do napetosti z Rusijo. Ona struja pa se je smatrala v Rusiji za nemaravno in mimogredo. Pred štirimi leti so nam pribegli Slovani budočitali, da se nebrigamo pravnič za njihovo usodo. Pa kaj naj bi bili storili? Ali naj bi bila Rusija Avstriji napovedala vojno? Kaj bi li dosegli, ako bi tudi zasedli Pešto ali celo Dunaj? Ti kraji bi nazeli le Madjarov in Židov, katerih pa nečemo za nobeno ceno. Vseska politika napadanja se protivi koristi Rusije in njenim težnjam. Kar se pa tiče posebno Avstrije, trebalo bi, da tam zavlade geslo Habsburgovcev „Justitia erga omnes nationes“ (Pravičnost do vseh narodov) tudi na pravom Slovanom. Zdi se, da se v Avstriji

zdaj na to zdaj na eno stran, znal se je ločiti tod in taw, in kakor pajk muho, tako je zaprejal zaupne in lahkovne naprednjake v svoje zanke.

Sreča se mu ni izneverila. Dosegel je dijete, in vse je kazalo, da dobi morda rudači ovratnik, ali pa da postane nadzornik deželnih kebrov in čepin, morda pa celo oboje.

A mož ni hotel samo naprednjakov izkoristiti, hotel se je tudi sprijeti z glavarjem nazadnjakov, vedoč, da mu bo to le koristilo, sosebno kadar pojde za rudači ovratnik. In da se prikupi glavarju nazadnjakov, izdal je Poštenjak stranko, katera ga je bila otela pozabi. Igral je ulogo dvozrnega noža. Služil je hkratu obema, naprednjakom in — nazadnjakom. Da ne obudi mej naprednjaki sume, znal je zlasti glavarja nazadnjakov tako smešiti, da so se naprednjaki včasih od smeha kar premetavali. Posebno veselost je obudilo pripovedovanje o pogovoru med Poštenjakom in nazadnjakim glavarjem, pri katerem pogovoru je glavar igral grozno klaverino ulogo; glavar je neki celo rekel, da se posvetuje s sv. Duhom, in za neki posebni slučaj določil, da bo posvetovanje trajalo tri dni.

Naposled pa je počila struna in nekega dne je stal Poštenjak razkrinkan pred — vratmi naprednjaka tabora.

že na to misli. Ako se to zgodi, videli boste, kako bo naše časopisje potem naklonjeno Avstriji!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. junija.

— (Osebna vest) V smislu pravil sveta za pospeševanje obrta pri trgovinskem ministerstvu potrdil je trgovinski minister gosp. ces. svetnika Ivana Murnika zopet članom tega sveta za dočeno dobo.

— (Slovenska Matica) ima jutri v sredo ob polpetih popoldne v mestni dvorani svoj letoski občni zbor.

— (Zadnjo polemiko,) katero smo imeli s „Slovencem“ radi „zvez“ z Nemci je prouzročilo spletko „Jedinstvo“. — „Slovenec“ je bil fruktificiral neke izjave „Jedinstva“ proti narodni stranki in „zvez“, na katera njegova izvajanja smo mu potem odgovarjali. Zdaj se je oglasilo „Jedinstvo“ še jedenkrat in sicer s pojasnilom, katero vzamemo z zadovoljstvom naznanje. „Jedinstvo“ piše: „Slovenec“, organ krščansko-socijalne stranke, objavlja je iz našega lista mesta, kjer smo zamerili, da bije narodna stranka tako borbo proti duhovenstvu. Klerikalni „Slovenec“ je naše besede ponovil liberalnemu „Narodu“. Kar smo rekli glede duhovenstva, pri tem tudi ostanemo, a s tem nismo potrdili, da je korektno postopanje gospode okoli „Slovenca“. Ako oni (t. j. „Narodovci“) reko kako neumestno o duhovenstvu, tudi „Slovenec“, organ duhovnov, nikakor ne izbira sredstev proti narodni stranki. Mi pazljivo spremljamo ono nesrečno polemiko med nasprotuječimi si brati in moramo priznati, da smo o rodoljubju Ferjančiča, Hribarja in drugih narodnjakov bolj kakor prepričani, zato nas često bolj, kadar čitamo, kako in s kakimi sredstvi jih neki ljudje napadajo. Narodna stranka ima za Slovenijo neprecenljivih zaslug. Ako so dosegli Slovenci že dotlej, da se vzliči vsem naskokom Nemcem ne boje več za svoj obstanek, morajo se za to zahvaliti narodai in samo narodni stranki. Res, da ne odobravamo, da se je nedavno približala Nemcem, a že smo rekli, da se to zblizanje ni zgodilo iz narodnih (nego samo iz kulturnih in gospodarskih). Op. ured obzirov, kar se je pri volitvah v Ljubljani dokazalo. Narodna stranka ni hotela nobenega Nemca, a Nemci so se obupno, pa zamačili borili proti njej. A ovreči nam ne more „Slovenec“, da bi se klerikalci okoli njega tudi ne bili složili z nemškimi klerikalci proti narodnjakom radi verskih obzirov, kakor so se narodnjaki približali Nemcem proti klerikalcem radi liberalnih obzirov . . . Mej narodnjaki ali liberalci je nekaj preiranecov nasproti klerikalcem ali krščanskim socijalistom, toda tudi ti (klerikalci) niso izmerjeni, niso angelji. Za svojo dolžnost sematrano, da se tako izjasnimo, ker je hitel „Slovenec“, da nas vzame v pomoč proti Ferjančiču in drugim, ki semo njemu niso Slovenci, a ki so za nas bili in ki ostanejo čestiti in zasluzni rodoljubi, prav tako kakor so g. Šušteršič in drugovi. Ako tega ne priznavajo drugi drugim, je to le znak, da prevladuje strast nad razumom.

Poštenjak je zažugal naprednjakom s pestimi in potem naredil še nekaj obupnih poskusov, da si po ovinkih dokopljje budi do dijet ali rudečega ovratnika. Ko pa je videl, da je izgubljeno vse, da ne dobi ne dijet in ne rudečega ovratnika in da tudi kustos ne postane, začel je boj proti naprednjakom, in sicer boj, s katerim se misli zopet prikupiti nizadnjakom. Zdaj opravlja v ta namen posel žurnalističnega revolver-moža. Za plotom preži in če pride mimo naprednjak, plans nauj, nastavi mu revolver na prsa in kriči hripavo: Mandat ali kanonikat — ali pa izgubiš pošteno ime!

Mož se nadeja, da vzame slišoma vsem kolikaj veljavnim možem osebno čast in da dobi potem za to nagrado. — A vse to njegovo revolverjanje in napadjanje ne zaleže nič. Mož je že mnogo ljudi napadel, za mnogimi je že metal blato in marsikoga opsoval, a kakor se za pijanca ne zmeni nihče, skozi insultira pasante, tako se nihče ne zmeni za Poštenjaka z revolverjem, vsak, kogar napade, se ga hladnokrvno otrese.

Zdi se nam, da je mož patologično interesantan, da bi bil lahko junak kacega romana à la „Nana“, in popisali smo ga, da opozorimo našo romanopisce. Če žele, jim damo še kaj podatkov in še zanimivejših! =

— (Železnega moža reklama!) S ponosom in z veliko zadovoljnostjo razpravlja zadnja številka „izvrstnega“ lista, kako nas je prisilil, da ga upoštevamo, da mu odgovarjamo, in da sploh neposredno možimo njegovo slavo, ki je sedaj tolika, da ni nikdar vžival drug slovenski list jednake. Res, skoraj imamo občutek, da nehoté napravljamo reklamo „železnemu“ možičku s prisine delavnice, kadar se borimo z njim in njegovim lističem! Njemu to ugaja! In dasi splošne vse sam, kar podaja vsako saboto potrešljivemu občinstvu, vendar je dobra polovica vsega spisanega posvečena velenju iz prisilne delavnice! Ostudenost te samohvala da se primjerjati le z osočabnih napadov, s kojimi se odlikuje „Slovenec“. „Izvrstni“ Koblar v uvodnem članku, „izvrstni kurat“ v podlistku, v dopisih, sploh skoraj v vsaki vrstici — vse skupaj pa je ogromen inserat, v kojem se židovsko-prešernim hvalisanjem na prodaj ponujajo železne moža blagovljivene kosti! To je reklama, da ji ni para! V prihodnje hočemo biti previdnejši, in pač si se bodo s „Slovenskim Listom“ le tedaj, kadar bodo neobhodno potrebno. Nič več mu ne bodo reklame delali! Naj si sami prislužijo slavo, o kateri se bahajo, da jih obdaja! Sjaj so bistromni ti Gregorčič in Koblarji! Zadnji čas je ta bistromnost pognala zopet novo cvetko! Pričeli so namreč v svojega lističa slabo dišečih predalih sumljivim načinom hvaliti župana Hribarja! Namena, kojo hočejo ti poštenjaki dosegči, nam je dobro znana. Istotako pa tudi dobro vemo, da se tudi jo gospodje brezuspešno, in da na polju omenjenega sumljivega hvaljenja ne bodo ničesar dosegli!

— (Okrajna učiteljska konferenca slovenskih in nemško-slovenskih ljudskih šol v Ljubljani) bo v ponedeljek, dne 12. julija t. l. ob 8 uru dopoldne v telovadnici I mestne dežke petrazrednice v Komenskega ulicah št. 13. I. Naznanih in opozke c. kr. šolskega nadzornika prof. Franca Levca o ljudskem šolstvu njegovega nadzornovalnega okraja. II. Kdaj so električni tekovodi človeškemu življenju nevarni in kako naj šola šolsko mladino primereno opozori na to nevarnost? — Poročilo g. učitelja Ivana Krulca. III. Kakšen pomen ima prostorčno risanje za vzgojo ženske mladine? Poročilo izdelata in poročevalko izmej sebe določi učiteljski zbor mestne deželiške osemrazrednice pri sv. Jakobu. IV. Izbor učnih knjig in beril za šolsko leto 1897/98. Šolska vodstva, ki žele glede učnih knjig in beril v prihodnjem šolskem letu kakšne izpremembe, ali uvesti kakšno novo učno knjigo, naj do 4. julja t. l. c. kr. mestnemu šolskemu svetu pošljejo nitsmeljene predloge, drugače pa negativno poročilo. V. Poročilo knjižničnega odbora o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice. VI. Nasveti o nakupu novih knjig za okrajno učiteljsko knjižnico. Dotično nasveti je najkasneje do 8. julija t. l. pismeno naznani na načelniku knjižničnega odbora g. nadučitelju Jos. Maierju. VII. Volitev treh udov knjižničnega odbora za šolsko leto 1897/98. VIII. Volitev stalnega odbora, ki šteje 4 odbornike za šolsko leto 1897/98. IX. Samostalni predlogi, katere je najkasneje do 8. julija t. l. pismeno zglasiti pri stalnem odboru.

Apostol Indijanov.

(K izložbi kipa škofa Friderika Baraga.)

(Konec.)

L 1853. dne 29. julija je Pij IX. imenoval Friderika Barago — škofom Amiconskim (in partibus) s sedežem v Šmariji ob Gorenjem Jezeru, in drogo leto je prišel v drugič v Evropo. V Trebnjem je dne 2. februarja birmal vnuka svoje sestre Amalije, Jožefa Graselja, potem je šel v Dolnje Štajersko in na svoj rojstni grad Malavas ter i v Novo mesto in Metlico. Potem je odrinil s svojo sestro Amalijo Graseljevo v Rim, kjer je poklonil papežu Piju IX. prej omenjeno slovenco in slovarje indijanskega jezika. — Po povratku iz Rima v Ljubljano v sredini meseca marca je posetil še Škefijo Loko, v Celji opata Voduška, v Št. Audražu v labodski dolini škofa Slobomške ter potoval preko Gradca na Dunaj, kjer je prisstvoval poroki cesarja Franca Jožefa I. s princezino Elizabeto. V Pragi mu je takrat cesar Ferdinand I. podaril 1000 gld., v Monakovem ga je sprejel kralj Ludovik I., ter ga obdaroval z obilnimi darili. In tako se je vrnil preko Pariza v Šmarijo. Ustanovil je potem zopet različne misionske postaje, ter naposled l. 1866. premestil svoj škofski sedež v mesto Markt. Ali vsled prena-

— (Upeljava telefona.) C. kr. trgovinsko ministerstvo odobrilo je upeljavo telefona v Ljubljani. Z doličnimi deli pričelo se bodo žadetkom meseca julija in upati je, da se dovrša do srede septembra t. l.

— (Ljubljanski „Sokol“.) Naprošeni smo, opozoriti člane „Sokola“ na redovne vaje za bodoče javne nastope, katerih naj bi se udeležili vsi člani, ki se bodo udeleževali v društveni obleki teh nastopov. Vaje so danes zvečer in ob $\frac{1}{2}9$ — $\frac{1}{2}10$. ure zvečer in v četrtek zver ob istem času.

— (Pevsko društvo „Ljubljana“) naznanja društva, da bode dne 27. t. m. zbirališče „Narodni dom“. Tu se tudi vrši precešen del slavnosti. Opoludne bodo skupni obed. Radi potrebne priprave naj vsako društvo nazavni, koliko osob se udeleži skupnega banketa. Sodči po dosegu dajih odzivih bodo udeležba pri banketu ogromna. Ako torej pride v „Narodni dom“ obedovat mnogo sto ljudi, treba je pripraviti toliko jedi, da ne bodo treba gostom iskat obeda drugod po mestu. — Nadalje prosimo someščane, naj vzamejo v stanaovanje kakega gosta, ako jih društvo tega poprosi. Iz Zagreba pridejo Hrvati, kakor tudi iz Suške; naša dolžnost je, da jih gostoljubejo spreimemo.

— (Občni zbor okrajne bolniške blagajne ljubljanske) bil je v nedeljo dopoludne v mestni dvorani; udeležilo se ga je nad 50 delegatov. Načelnik gospod Klein predstavil je oblastvenega komisarja gospoda magistratnega svetnika Šeška ter potem v svojem govoru omenil, da je delovanje in stanje bolniške blagajne v preteklem letu bilo ugodno, da so odbori marljivo delovali ter da so pri shodu „zaveze bolniških blagajnic“ ljubljansko bolniško blagajnico zastopali gg. Breskvar, Kolman in Weber, pri obretni enketi na Dunaju pa načelnik g. Klein. Poročilo blagajnika g. Branketa povzamemo, da je okrajna bolniška blagajna imela lani izradno visoko število članov, namreč 6030, delodajalcev pa je bilo 733. Bolniškov je bilo 2130, od katerih je 2035 ozdravilo; umrlo je 30 članov. Bolniščina se je izplačala za 36 504 dei. Troški znašali so 30 506 gld., in sicer: bolniščina in porodni troški 15 454 gld. $72\frac{1}{2}$ kr., zdravniki in kontrola bolnikov 3909 gld. 94 kr., lečila in zdravila 2728 gld. 62 kr., oskrbovalni troški bolniščicami 3284 gld. 86 kr., pogrebščine 506 gld., prispevek „zaveze“ 714 gld. 88 kr., upravní troški 3494 gld. 60 kr., razni odpisi 197 gld. $62\frac{1}{2}$ kr. in razni troški 214 gld. 87 kr. Reservni zaklad zvišal se je od 18 192 gld. 32 kr. na 24 626 gld. 26 kr. V imenu pregledovalnega odbora poročal je g. Štancar, da so knjige in blagajnica popolnem v redu; potem bil je radovski zaključek brez nivoja odobron. V načelništvo bili so izvoljeni delodajalci Anton Klein, Ivan Kregar in Andrej Rovšek ter delojemalci dr. Brejc, Luka Breskvar, Fran Kandare, Miroslav Kolman, Ivan Perles in Avgust Štancar; v nadzorništvo delodajalca Ignacij Čamernik in Josip Tork ter delojemalca Josip Galé, Josip Lapaine, Fran Poženel in Ivan Rakovec; v razsodišče delodajalca Valentia Accetto in Frau Toman ter delojemalci dr. Furjan, Miroslav Mulhar in Vekoslav Pelc. Pri raznih načinjih slišale so se pritožbe, da nekateri blagajnični zdravniki osorco ravnajo z bohniki ter je načelnik obljubil, da se bodo v tem osiru primereno ukrenili. Potem je načelnik zaključil občni zbor.

— (Kres.) Jutri boda na Drenikovem vrhu običjni kres. Preskrbljeno je za dobro posrežbo.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 6 do 12 junija kaže, da je bilo novorjenec 18 (= 26.73 %), umrlih 20 (= 29.70 %), mej njimi jih je umrlo za jetiko 7, za vnetjem so-pilnih organov 2, vsled mrtvouda 1, veled samo

mora 1, za različnimi boleznimi 9. Mej njimi je bilo tujcev 7 (= 35 %), iz zavodov 9 (= 45 %). Za infekcijožnimi boleznimi so oboleli, in sicer: za dušljivim kašljem 1, za vratico 1 oseba.

— (Starosta kranjskih duhovnikov,) vdonjen župnik Anton Krašovec je umrl v Metliki v starosti 91 let.

— (Iz Velesovega) se nam piše: Grozen vihar je divjal v soboto pri nas. Pričel se je ob $\frac{1}{2}2$. uri popoludne ter trajal do 8. ure zvečer. Pedrli je nekaj kozolcev in dravcev. Na šolskem vrtu, kateri se sme vzgleden imenovati, je bilo več ali manj škode. Sploh so viharji tukaj v tem času v navadi. Danes, t. j. 21. t. m., obhajala je šolska mladica svojega patrona sv. Alojzija. Pri maši so peli šolski otroci prav lepo, da smo se čudili, ker prej tega ni bilo, dasiravno je pri nas jedna najstarejša jednorazrednica.

— (Iz Rateč pri Kranjski gori) se nam piše: Dne 18. t. m. po noči pobeti je saeg juliško pogorje in Karavanke blizu doline; 19. pa je snežilo neprestano od 3. ure popoludne. Habi in doline so pokrite s snegom. Krompir in rž je mraz umoril. Pastirji so prigrali iz planin vso živino (okoli 300 glav goved).

— (Imenovanje) Višji finančni komisar g. Fran Tomažič je imenovan finančnim tajnikom pri finančnem ravnateljstvu v Trstu.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaju) ima dne 2. julija t. l. svoj IV. redni občni zbor s slednjim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Triglav“. 3. Poročilo odborovo. 4. „Naši novostrujarji“, čta t. stud. mech. Josip Mazi. 5. Slučajnosti. Lokal: Kastnerjeva restavracija „Zum Magistrat“. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovenski gostje dobro došli!

— („V zemljiški knjigi“) znana noveleta Janko Krsnik, izšla je v 22. zvezku I. sešitka „Oesterreichisch-Ungarische Revue“ že v drugem nemškem prevodu, katerega je oskrbel gosp. A. Funtek. (Prvi pravod je izšel že lani v prizem sešotku „Aus fremden Zeugen“; prevod je bil g. Fr. Vidica) Isti zvezek Revue prinaša tudi za nimovo razpravo „Der Adel Kraius und die Cultur entwicklung des Landes“, katero je spisal P. pl. Radics.

— (Petdesetletnico doktorstva) slavil je v soboto dnečki rodoljub dr. Lavorlav Rieger. Slavljenec je jeden najstarejših doktorjev v naši državi, pa vžilic svoji visoki starosti še vedno čil in krepak.

— (Plače socijalistov.) „Buržavist“, to je najpriljubljenejša beseda v naših socijalistov. „Buržavist“ pomeni jem vse: privilegovanec, bogataš, lenub, izsesovalec itd. skratka: „buržavist“ je vsakdo, ki ni — socijalist. Nemški voditelji socijalistov so pa tudi „bogataši“. 50 socijalistov služi po 6000 gld. na l-to, 300 socijalistov ima po 3000 gld., 500 pa po 1800 gld. T. gospodje nedvomno dobro žive, ne manjka jima ničesar, nosijo se fino, imajo psalce, konje i dr., a vendar niso — „buržavisti“. Čudno!

— (Starec dvobojevnik.) 75letni general Rabillot, ki je služil leta 1851. pod poveljstvom Can Roberta, je branil v časopisih taifega. Socijalist da Saintecroy ga je zato surovo napadel v časniku „Petite République“, zato ga je general pozval na dvoboje. Pri boju je napadel general jako krepko in pogumno svojega nasprotnika, a 35letni nasprotnik ga je uskal preko danega očesa tako močno, da je bil general premagš.

— (Najbogatejši ljudje) na svetu so slednji milijonarji: Kineški podkralj Li-Hong Tschang, ki premore 2000 milijonov mark, Amerikanec John D.

Rockefeller, ki ima 800 milijonov mark, Cornelius Vanderbilt sen., ki ima 480 milijonov in William Waldorf Astor, snubač princa Wallskega, premore 480 milijonov, nemški „kralj topov“, Krupp ima 472 milijonov, Amerikanec George Gould pa 400 milijonov mark. Rothschild ima samo 320 milijonov.

* (Misterijožna verska sekta) živi, ako je verjeti časniškim poročilom, v Kutaju na Ruskem. V tem mestu se je že opetovano primerilo, da so mlade, redovniško oblečene ženske zvabljene ponoči mlade može na samoten kraj, kjer je dotičnika postem napadlo celo krdele skrivnostuo našemljenih žensk. Te so svoje žrtve na razne načine trpinčile; zbadale so jih z noži, teple jih s palicami in obmetavela s kamni. Ako se pomisliti, da se je pred kratkim zasledila sekta, katera člani so se dali živi zakopati, je že mogoče, da so tudi ženske napravile sekto, katera je napovedala moškemu spolu boj.

* (Velikanska tativina.) V vasi Žanžeriba poleg Kievja na Ruskem je stanovala v svojem gradcu 78letna milijonarka Butovič. Ker je bila vdova in brez otrok, imela je v poslejnem času le tri dekle, ki so opravljale delo. Sicer je živila sama za se ob svojem premičenju, ki se ji je nakupilo tokom življenja. Dekle so morale spati zunaj gradca v neki buhičji, stara milijonarka pa se je zaklenila sama. Denar je bil skrit v neki canji zaobljek. Navedno pa je neki tat ulomil vrata ter navzlio kričanju starke odnesel canjo z denarjem vred. Tatu starka ni pozala, in policija ga ni dobila.

Književnost.

— Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Uteuje Anton Koblar. Letnik VII. Seštek 2. Vsebina: I. Vrhovec: Gorski zakon in gorske pravde. Fr. Šmid: Paberki iz admontskega arhiva. Fr. Pokorn: Fara Šmartin pred Kranjem v 17. stoletju. A. Koblar: Donesek k zgodovini Opatije. Mali zapiski. VI. Levec: Slovenska prisega iz l. 1700. I. Kunšič: Nova knjiga o Slovanih. K.: Nova knjiga o Slovencih

— „Gasilec“. Izida odbor deželne zaveze kranjskih gasilnih društev. Ta številka obsega poleg vvodne pesni „Naša pesem“, sp. E. Gangl, še siedete točke: Zavezine zadevs. — Vzorec za gasilne rajone. — Kako naj se gasi na deželi. — Zastava. — Razne vesti. — Novice. — Gasilec izhaja v slovenskem in nemškem jeziku zajedno.

Brzojavke.

Dunaj 22. junija. Trgovinskega ministra barona Glanza je cesar danes vzprejel v posebni avdijenciji, kateri se v političnih krogih pripisuje večja važnost.

Dunaj 22. junija. Ministerstvo je dovolilo, da se tovarna v Belišči na Gorenjskem premeni v delniško društvo.

Dunaj 22. junija. Ministerški predsednik grof Badeni je neki deputaciji šleških Poljakov obljubil, da dobi poljska zasebna gimnazija v Tešinu začetkom prihodnjega šolskega leta pravico javnosti.

Linc 22. junija. Posl. dr. Ebenhoch je na shodu svojih volilcev izjavil, da je njegova stranka pripravljena, žrtvovati ugodnosti, katere ima po sedanji parlamentarni večini, da se le na Češkem doseže sprava mej Čehi in mej Nemci.

Pariz 22. junija. Predsednik republike, Faure, odpotuje dne 15. avgusta v Petrograd.

čal še v pozih stoletjih o slavnem spominu na nekovečega apostola Indijanov.

Pristaviti mi je le še, da je podobar v razmerju z veleplastično glavo in bujno valovitim lasmi od Baraga s slovenskim plaščem, s fakozzano capo magno s hermelinom, katerega je ubral s slikovito nagubano draperijo, preko nje pa zvilično izsekljano verižico s križem...

Dotični epitafij, ozadje z dolbino in stojalom, kamor se postavi opisano oprsje, izklesal je ed mramorja g. Feliks Toman, umetnostni in stavbeni kamnosek v Ljubljani, ki je poleg mnogih nagrobnih spomenikov izdelal tudi oti epitafij na grobu gospe Marije Murnikove na ljubljanskem pokopališču, v katerem je umučena praskvarezba A. Gangla in pa veliki mramorni oltar v cerkvi na Rožniku, kjer je Jurija Šubic slika: „Marijino obiskovanje Elizabeta“.

S tem Baragovim oprsnim kipom si je Alojzij Progar iz nova proslavil svoje širok domovine znano imé. Kipar ima sedaj svoj atelier v samostanu č. o. Benediktincev v Celovcu ter ima mnogovrstnih naročil v izobilju, da mu ni treba tartinati: „Slovenec nima sreče!“

V. Holz-Kretanov.

pornega življenja je začel hirati, in na cerkvenem shodu v Baltimoru ga je zadel mrtvoud; padši po stopnicah se je o tej priliki ranil na prsih s svojim škofovskim križcem. Prepeljali so ga v Markt, kjer je meseca januvarja 1868. l. izdihnil svojo plemenito dušo.

Friderik Baraga, poleg Knobleharja najslavnnejši slovenski misijonar, kateri se je divjim ameriškim Indijanom tolkanj omilil, da so ga imenovali svojim očetom, ta „apostol Indijanov“ je pač zaslužil, da se preslavi njega spomin i v njegovem rojstnem kraju. In zato je, prav letos, ob stoletnici njegovega rojstva, najugodnejša prilika! V ta namen je načril č. g. Karol Jančigars, župnik v Dobrničah na Dolenjskem, primeren spomenik, t. j. doprsni kip Friderika Baraga pri Alojziju Progarju. In vrla naš kipar se je lotil častnega naročila z vso odločnostjo ter ga izvršil tudi uprav mojsterski!

A imel je težek nalog! Portret Baraga, ki je priobčen v življenjepisu prof. Vončine, mu ni mogel rabiti za vzorec, ker je premašil izrazovit; tudi druga Baragova podoba, v kamnotisku od znanega Krihuberja ni mogla prepričati kiparja o pristnosti obličja slavnega apostola indijanskega. V tej stiski se mu prijavil neki dan c. kr. obrešteutenant pešpolka ljubljanskega, in sicer prej imenovani gosp.

J. Ž. Greselj v Celovci, pranečak Baraga, ter mu ponudi pristen portret svojega prauca naravne velikosti v oljnati barvah, katerega je bil nasslikal J. Lang l. 1855. v Cincinnati Ohio po živem vzorcu. Ta portret je naslikan povsem umetniški, ter se mu spozna na prvi pogled: tak le je bil slavni naš Baraga! Podoba, ki je posneta v 58. letu njegove dobe, predstavlja nam tu apostola Indijanov v škofovski obliki; njegova glava je velizrazovita in klasično modelovana, plastično obličjo pa živo in zgovorno. In z egnjenim navdušenjem, in z nekim svetim spoštovanjem modeloval je Progar to prečastito glavo, katero krasijo bujni kodri. Koliko življenja je vdihnil v njega resno-prijažno, z resnimi potezami udolbeno obliče! Koliko mislij je zbral v tisti dve globoki gubi mej očesi! Koliko duhovitosti je nakočil na divno obokanem čelu! Koliko trpkosti prebitih muk v pretežavnem misijonskem poklicu je razil okrog mirno sklenjenih ustnic! Koliko odločnosti in samosvestnega ponosa je podelil smelo zakriviljenemu orlovnemu nosu! Koliko iskrečne bistrosti je vliš v njegove oči in kako naravno ter uprav virtuožno je izdelan sploh ves obraz in njega zgrabančena koža — vse to naj si vsakdar ogleda, bodisi zdaj o razstavi kipa Baragovega v Ljubljani ali pa po odkritju v Dobrničah, kjer bodo pri-

Poslano.*

Pobiranje smetij.

Pri slav. mestnem magistratu pritožile so se nekatere stranke, da vozniki ne prihajajo po smeti. To nikakor ni res, pač pa je stvar tako:

Smeti začno vozniki ob 7. uri zjutraj pobirati. Ob tej uri nekatere stranke še niso vstale, drugod odide kuharica v cerkev ali na trg, zopet kje nima dekla časa, ali pa neče smetij iz tretjega ali četrtega nadstropja nositi, marsikje pa še celo iz principa, da se jih več nabere, ne dadó smetij, kadar pride voznik po nje. Tako marsikje voznik zvoni in zvoni, smetij pa le ni, in če jih prineseo, pa ne vse stranke v dotedni hiši. Celo izrečno se je voznikom od gotovih oseb, katere imenovati nečemo, naročilo, naj boveri smeti v kazini in na Tržaški cesti št. 13, in ko je voznik po nje prišel, rekli so mu, da nimajo smetij za njega.

Da se pride tem nedostatkom v okom in se slavni mestni magistrat uveri, kako je prav za prav s pobiranjem smetij, naj bi dal slavni mestni magistrat, tako kakor je tudi v drugih mestih, vsakemu vozniku, ki smeti pobira, enega zanesljivega mestnega delavca, ki bi ž njim smeti pobiral. Potem se bo lahko prepričal, da vozniki povsod in v pravem času pobirajo smeti in o tem slavnemu mestnemu magistratu poročal, kakšna je prav za prav stvar, in je li krvida na voznikovi ali na strankini strani. (925)

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisnika v Ljubljani, kateri nam je poslal sestavek o ponemčevanju slovenskih otrok v Liechtenthurnovem zavodu, prosimo, naj se o priliki oglaši v našem uredništvu ali pa naj nam naznai svoj naslov. — Gosp. dopisniku pri D. M. v Poji: Prejeli, toda porabiti ne moremo iz posebnih ozirov. Blagovolite torej oprostiti! Prosimo, oglasite se kmalu zopet.

Avstrijska specijaliteta. Na želodec bolehajočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec kreplino ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastotim uspehom. Škatljica 1 gld. Po postrem povzetji razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. i. kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (97—8)

Najtečnejša umetna hrana otrokom je, kakor splošno priznavajo zdravniki, popoloma škroba prosta **Frana Giacomelli-ja I. dunajska otroška redilna moka**, dobavitelja društva c. i. kr. državnih uradnikov avstrijskih, Dunaj, XV/1, Robert Hamerlinggasse 1. Ogromna množina spričeval in priznali pisem. Veliča škatljka 80 kr., majhna 45 kr. Zaloge pri g. lekarnarju M. Mardetschlaegerju „pri zlatem orlu“ v Ljubljani, Prešernov trg štev. 2. Dalje v vseh lekarnah in drogerijah. (880—2)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Antona Oblaka posestvo v Postojini (v dragič) dne 25. junija v Postojini.

Antona Martinčiča posestvo v Dol. Košani in Frana Bitenca posestvo istotam, oboje dne 25. junija (prvikrat) v Postojini.

Jakoba Selana zemljšče v Vnanjih Goricah, cenjeno 2460 gld. (v dragič dne 26. junija v Ljubljani).

Janeza Lavrinščeka posestvo v Krškem, cenjeno 942 gld. (v dragič dne 26. junija v Krškem).

Franceta Slabeta posestvo v Goveku, cenjeno 910 gld., dne 26. junija in 24. julija v Idriji.

Josipa Chicutta zemljšče v Dol. Planini, cenjena 3125 gld., dne 26. junija in 24. julija v Logatu.

Valentina Kikelja posestvo v Zapotoku, cenjeno 7307 gld., in Simona Zajca posestvo pri Sv. Jakobu ob Savi, cenjeno 1915 gld., oboje dne 26. junija in 26. julija v Ljubljani.

Urbana Šromova posestvo v Idriji, cenjeno 330 gld., in Primoža Jereba posestvo v Novi vasi, cenjeno 645 gld., oboje dne 26. junija in 31. julija v Idriji.

Janeza Klopčiča posestvo v Moravčah, cenjeno 1020 gld. in 660 gld., dne 26. junija in 7. avgusta na Brdu.

Konkurs. Viktor Wressnig, trgovec v Radečah; konkursni komisar g. okr. sodnik vitez Langer, upravitelj konkursne mase notar g. Viktor Schönwetter, oboje v Radečah. Shod upnikov bode dne 26. junija, tiratve je zglašati do dne 31. julija, likvidacijski dan bode 7. avgusta.

Zakup lova. Z dnem 1. julija t. l. se dá v zakup lov občine Oselice na pet let potom javne dražbe, ki se bode vršila na uradni dan v Škofji Loki dne 26. junija ob 9. uri dopoludne v mestni hiši.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. junija: Neža Bonča, gostija, 74 let, Križevniške ulice št. 7, ostarelost.

Dne 19. junija: Tomaz Moškat, posestnik, 72 let, Cesta na loko št. 14, akutni črevesni in želodčni katar.

V deželnih bolnicah:

Dne 16. junija: Ivan Jereb, kovački pomočnik, 39 let, jetika.

Dne 17. junija: Edvard Skaberne, trgovčev sin, 10 let, predrenje trebušne mrene.

Dne 18. junija: Blaž Nagode, gostač, 69 let, naduha.

Dne 19. junija: Marjana Škerl, maslarca, 72 let, vnetje trebušne mrene.

Dne 20. junija: Jožefa Held, ciganka, 20 let, jetika.

Loterijske srečke 19. junija.

V Trstu: 63, 19, 13, 31, 76.

V Lincu: 83, 36, 2, 13, 84.

zdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Janij	Čas opažovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
21.	9. zvečer	737,1	13,8	sl. jzah.	pol obl.	
22.	7. zjutraj	738,6	13,5	sr. jvzh.	pol obl.	00
*	2. popol.	738,8	20,4	sr. jvzh.	pol obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 14,2°, za 4,2° pod normalom.

Dunajska borza

dne 22. junija 1897.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	*	10	
Avstrijska zlata renta	123	*	20	
Avstrijska kronska renta 4%	100	*	85	
Ogerska zlata renta 4%	123	*	15	
Ogerska kronska renta 4%	100	*	—	
Avstro-egerske bančne delnice	956	*	—	
Kreditne delnice	367	*	50	
London vista	119	*	55	
Nemški drž. bankovci sa 100 mark	58	*	70	
50 mark	11	*	74	
20 frankov	—	*	52	
Italijanski bankovci	35	*	60	
3. kr. cekini	5	*	65	

Dne 21. junija 1897.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	155	gld.	50	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	189	*	—	
Danava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	*	—	
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi .	99	*	80	
Kreditne srečke po 100 gld.	198	*	50	
Ljubljanske srečke	22	*	25	
Rudolfove srečke po 10 gld.	25	*	25	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	158	*	75	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	434	*	—	
Papirnatи rubeli	—	*	26	

Lepo posestvo

blizu 80 oralov, ne daleč od postaje in mesta na **Dolenjskem** se z „fundus instructus“ n letino **tako in vredno proda**. Ponudbe naj se pošiljajo: **K. Rajhenburg, Stajersko.** (915—2)

Jedino pristen
BALZAM
(Tinctura balsamica)
iz angelija varuha lekarne in tovarne farmacevtičnih izdelkov
A. Thierry v Pregradi
pri Rogatcu-Slatini.
Po zdravstvenem oblastvu prekušeno in ocenjeno.
Najstarejše, najrejnejše in najcenejše ljubljansko domače zdravilo, tofazeče prsne in pljučne boli, krč v želodcu itd. za notranjo in vnanjo uporabo.

V znak pristnosti je vsaka stekleničica zaprta s srebrnim tobolcem, v katerem je vtisnjena moja firma: „**Adolf Thierry, lekarna pri angeliju varuhu**“. Vsak balzam, ki nima gori stoječe zeleno tiskane varstvene znamke, naj se zavrne kot tim manj vredno čim cencje ponarjenje. **Pazi naj se torej vedno na zeleno varstveno znamko zgoraj stoječe!** Ponarejalec in posnemovalci mojega jedine pristnega balzama, kakor tudi prodajalec brezvrednostnih ponarejenih, občinstvo slepečih družih balzamskih znamk, se bodo na podlagi zakona za varstvo znamk strogo sodno preganjali in kaznovati. Kjer ni nobene zaloge mojega balzama, naj se naroča naravnost in adresuje: Angelija varuha lekarna (Schutzenzel-Apotheke).

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu-Slatini. Cena franko za vsako počutno postajo na Avstro-Ogerskem je za 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K, v Bosnu in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 K 60 vin. Manj nego 12 malih ali 6 dvojnih steklenic se ne pošilja. Razpošilja se samo proti prejšnjemu nakazilu ali povzetju zneska. (837—3)

Pazi naj se vedno natančno na gorenjo zeleno varstveno znamko, katero mora imeti v znak pristnosti vsake stekleničke.

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatcu-Slatini.

Vizitnice
priporoča
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1897.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Proga čez Trbiž. (15-139)

Ob 12. uri 5 min. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Salzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genove, Steyr, Linc, na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 6 min. ajtraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Salzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genove, Pariz; čez Klein-Reffing v Steyr, Linc, Budjevic, Plzen, Marijine varve, Hob, Francove varve, Karlove varve, Prago, Lipšic, Dunaj via Amstetten. — Ob 8. uri 35 min. zvečer osobni vlak v Lesce-Bled. — Ob 11. uri 50 min. dopoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Salzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 min. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Salzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genove, Pariz; čez Klein-Reffing v Steyr, Linc, Budjevic, Plzen, Marijine varve, Hob, Francove varve, Karlove varve, Prago, Lipšic, Dunaj via Amstetten. — Ob 8. uri 35 min. zvečer osobni vlak v Lesce-Bled. — Ob 10. uri 25 minut zvečer osobni vlak v Lesce-Bled (le ob nedeljah in praznikih).

Proga v Novo mesto in v Kočevje.